

Załącznik do Uchwały nr 2/2/4/2018
Zarządu BS w Rabie Wyżnej
z dnia 02.02.2018 r.

Załączniki do Uchwały nr 8/2/2018
Rady Nadzorczej BS w Rabie Wyżnej
z dnia 02.02.2018 r.

System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej

§ 1. Cel i Organizacja systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi
- 5) wsparcia decyzyjnego;

Organizacja Systemu kontroli wewnętrznej

1. W Banku Spółdzielczym w Rabie Wyżnej zgodnie z §46 ust. 5 statutu Banku oraz art. 9c ust.1 Prawa bankowego funkcjonuje System Kontroli Wewnętrznej.
2. System kontroli wewnętrznej Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej Banku, złożoności prowadzonej działalności, skali oraz profilu ryzyka.
3. W ramach systemu kontroli wewnętrznej bank wyodrębnia trzy poziomy kontroli:
Poziom I. – Funkcja kontroli.
 - a) Kontrola liniowa wykonywana na bieżąco przez każdego pracownika (samokontrola) w oparciu o obowiązujące w Banku procedury oraz w ramach obowiązku nadzoru przez kierujących komórkami organizacyjnymi Banku, osobiście wobec podległych

pracowników, wykonywana na podstawie planów przez nich przygotowanych. Kontrola ta ma zapewnić poprawne wykonywanie zadań, w oparciu o obowiązujące procedury.

b) Kontrola funkcjonalna wykonywana w jednostkach Banku przez:

- Komórkę Kontroli Wewnętrznej Banku- kontrola ta ma na celu sprawdzenie jakości i poprawności działania, przestrzegania zakresu kompetencji przypisanych poszczególnym stanowiskom. Kontrola ta ma za zadanie wspieranie Zarządu w określaniu właściwego poziomu ekspozycji na ryzyko, sprawuje funkcję kontroli zarządzania ryzykiem i procesami sprawozdawczymi Banku, jest sprawowana przez jednostki Banku niezaangażowane w działalność operacyjną, wykonywana na podstawie planu sporządzonego przez zarząd Banku.
- Komórkę ds. zgodności – stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności

c) Audyt wewnętrzny (Kontrola instytucjonalna) – wykonywany przez Audyt Wewnętrzny (instytucja zewnętrzna). Celem kontroli jest badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem, podejmowanym przez jednostki operacyjne Banku.

Poziom II. - niezależne monitorowanie mechanizmów kontrolnych

Stosowanie przez pracowników Banku mechanizmów kontrolnych sprawdzane jest w ramach kontroli wewnętrznej- funkcjonalnej oraz w toku audytów wewnętrznych. W poszczególnych obszarach działania Banku ustalone są istotne dla jego działalności zagadnienia, operacje i transakcje, przeznaczone do monitorowania w ramach kontroli wewnętrznej funkcjonalnej.

Poziom III. – raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Istotne kwestie, dotyczące funkcjonowania kontroli wewnętrznej funkcjonalnej oraz mechanizmów kontrolnych, przedstawiane są w okresowym raportowaniu zarządczym

przekazywanym Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej i Radzie Nadzorczej.

§2. System Kontroli i System Zarządzania Ryzykiem

W ramach systemu kontroli wewnętrznej bank wyodrębnia trzy linie obrony:

- 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w banku, która obejmuje Komórkę Audytu wewnętrznego, stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
- 2) komórkę do spraw zgodności mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie oraz zarządzanie Ryzykiem przez Pracowników na specjalnie powołanych do tego komórkach organizacyjnych;
- 3) Audyt wewnętrzny (instytucja zewnętrzna) mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.

§3. Nadzór organów Banku nad systemem kontroli

Kontrola wewnętrzna jest procesem ciągłym, realizowanym na wszystkich poziomach organizacyjnych Banku. System kontroli wewnętrznej angażuje – w różnych rolach – organy statutowe Banku, poszczególne jednostki i komórki organizacyjne Banku, osoby nadzorujące i kierujące oraz wszystkich pracowników;

1) Rada Nadzorcza

- sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej i ocenia jego niezależność, wiarygodność, adekwatność i efektywność. Rada Nadzorcza wspierana jest w tym zakresie przez Komitetu ds. Audytu oraz Audyt Wewnętrzny.

- W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego, Zarządu Banku, ustalenia wynikające z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKIK), istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.
- Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz oceny adekwatności i skuteczności komórki audytu wewnętrznego. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych,
- Rada Nadzorcza nadzoruje wykonywanie obowiązków przez zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności; zatwierdza politykę zgodności banku; najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

2) Zarząd

Do obowiązków zarządu banku należy:

- zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienia niezależności odpowiednich komórek.
- Zarząd banku powinien ustanowić zasady raportowania
- Zarząd banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności, komórką audytu wewnętrznego, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,

- Zarząd banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące. Do środków naprawczych powinno należeć w szczególności projektowanie nowych i aktualizacja dotychczasowych mechanizmów kontrolnych (np. zmiana procedury, modyfikacja poszczególnych procesów, szkolenia).
- Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie w banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych; odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności; w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
- Zarząd banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 2.

§4. Zapewnienie niezależności i zasobów komórkom kontrolnym

Zapewnienie niezależności

1. W banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności.
2. Zarząd i Rada nadzorcza zatwierdzają regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności i regulamin kontroli i audytu wewnętrznego.
3. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zgodności mają zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zgodności uczestniczą w posiedzeniach Zarządu Banku.
5. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zgodności uczestniczą w posiedzeniach rady nadzorczej w przypadku, gdy

- przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem.
6. Powoływanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.
 7. Odwołanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tej osoby przez Radę Nadzorczą.
 8. W przypadku zmiany na stanowisku komórki do spraw zgodności, Bank niezwłocznie informuje o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego, wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.
 9. Komórka audytu wewnętrznego nie może być łączona z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy tej komórki nie mogą wykonywać innych obowiązków, niż obowiązki wynikające z jej zadań.

Zapewnienie zasobów

1. Pracownicy komórki audytu wewnętrznego posiadają kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie badania ryzyka występującego w działalności Banku oraz mają dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.
2. Pracownicy komórki do spraw zgodności posiadają kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności banku oraz mają dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.
3. Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników komórki audytu wewnętrznego oraz komórki ds. zgodności.